

**Til
NTLs landsforeninger, foreninger,
avdelinger og fylkesutvalg**

*Sendes også NTLs forbunds- og landsstyre,
kontrollkomité og revisor, LO Stat og
distriktskontorene til LO Stat, LO og AOF*

A-rundskriv nr:2/2019

Dato: 5.2.19

DEKNING AV UTGIFTER TIL FLY OG HOTELL PÅ TJENESTEREISER

I 2018 ble den rettslige prosessen mellom NTL og Utenriksdepartementet om dekning av fly og hotell avsluttet i Høyesterett. Saken gjaldt om arbeidsgiver Utenriksdepartementet hadde adgang til å pålegge de ansatte å legge ut for eller forskuttere utgifter til fly og hotell i forbindelse med tjenestereiser. Lagmannsretten hadde tidligere gitt NTL medhold i at arbeidsgiver ikke hadde adgang til dette, og Høyesterett var enig med lagmannsretten.

Bakgrunnen for saken var at Utenriksdepartementet endret sin tidligere praksis der bestilling av reiser foregikk gjennom et eget kontor. I stedet fastsatte arbeidsgiver en reisepolicy som la opp til at de ansatte skulle bestille reise og hotell selv, og at utgiftene ikke skulle belastes departementet direkte ved bestilling. Departementet skulle først refundere utgiftene i etterkant. Medarbeidere som ønsket det kunne bruke kredittkort og det ble også åpnet for å gi reiseforskudd.

Hva er innholdet i rettsavgjørelsen?

Lagmannsretten kom til at verken de ansattes individuelle arbeidsavtaler eller særavtalen om dekning av utgifter til reise og kost utenfor Norge (utenlandsreiseregulativet) ga arbeidsgiver hjemmel til å pålegge de ansatte å forskuttere reiseutgifter. Lagmannsretten fastslo at heller ikke arbeidsgivers styringsrett ga slik hjemmel.

Lagmannsretten la vekt på både at den samlede reisevirksomheten og belastningen på den enkelte ansatte i Utenriksdepartementet er stor. Videre peker retten på at den nye praksisen departementet la opp til ikke er gjengs, men tvert imot at flere andre virksomheter har tatt i bruk ordninger som ikke medfører at de ansatte må forplikte seg økonomisk overfor tredjeperson. Adgangen til å be om reiseforskudd fikk ikke betydning for lagmannsrettens konklusjon. Det gjorde heller ikke ordningen med kredittkort betalt av arbeidsgiver.

Dommen gjelder utgifter til fly og hotell. Lagmannsretten tar ikke konkret stilling til andre typer utgifter.

Hvilken betydning får dette for andre virksomheter?

NTLs oppfatning er at dommen er av stor betydning også for andre virksomheter i staten. Lagmannsrettens avgjørelse tar utgangspunkt i alminnelige statlige arbeidskontrakter og en sentral særavtale for staten. Arbeidsgivers styringsrett er heller ikke annerledes i Utenriksdepartementet enn hos andre arbeidsgivere.

I virksomheter der reiseutgiftene for den enkelte kan bli av en viss størrelse, bør arbeidsgiver etter denne dommen finne hensiktsmessige måter å organisere reisebestillinger og utgiftsdekning på. Statens rammeavtaler med reisebyråene gir anledning både til å ha ordninger der reisen faktureres arbeidsgiver direkte og ordninger der de ansatte har

kredittkort med bedriftsansvar, der den ansatte ikke påtar seg samme risiko som ved kort med personlig ansvar.

Vårt råd

Etter denne dommen er det ingen grunn til at ansatte fortsatt skal forskuttere utgifter til fly og hotell for tjenestereiser.

I de virksomhetene som fortsatt har slike ordninger, gir dommen et godt grunnlag for at de tillitsvalgte kan ta saken opp med arbeidsgiver.

Dersom man fortsatt skal ha ordninger der den enkelte ansatte skal legge ut for arbeidsgiver, bør dette skje etter innhentet *skriftlig samtykke* fra de ansatte.

Vi gjør oppmerksom på at dommen også kan ha betydning i virksomheter utenfor staten.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Kjersti Barsok
forbundsleder